

מתיקות

יור"ל עיי שיבת חיים של תורה - לובלין' פעה"ק ירושלים ת"ו | בראשות הגאון רבי מנחם ברוך יאוע שליט"א תלמידו של מרן פוסק הדור בעל 'שבת הלוי' זצוק"ל

משיחותיו של מורינו ראש הישיבה שליט"א

למה 'מכתרים' (פתר) את עיר התורה בני ברק?

"צו את אהרן ואת בניו לאמר זאת תורה העלה". פרשתנו עוסקת במצות הקרבנות והמש ויקרא רבו עוסק בתורה הקרבנות. ואתא במדרש (תנחומא 13), שהתינוקות מתחילים לעסק בתורה מחמש זה, כי עבודת הקרבנות המדברת בו היא עקר עבודת ה' - להפיר בחסדי ה' שבאברי גופנו דרך התבוננות באברי הקרבנות. והיא התקלית שאליה האדם צריך להגיע. ומצינו שמשו רבנו אמר לפרעה בשם ה', שכל משרת צאתם ממצרים היא כדי להקריב קרבנות לפני ה'.

את הנגיף הקטלני הזה לעולם ומגלגלין חוכה על ידי חיב, אבל אנו מאמינים בני מאמינים ויודעים שהמגפה באה מאת ה' בעצמו, שהוא יתברך מתגלה אלינו דרך הנגיף הזה שהורג אלפים ורובות בני אדם.

ובימים הללו המילה 'קורונה' מזכרת בעולם עשרים וארבע שעות ביממה, ובכל עת שאנו מזכרים מילה זו עלינו לזכר שזהו ה' בעצמו שקורא לנו דרך הנגיף הזה, ומתקיים מה שאמר: "ויקרא", שה' קורא לנו ואומר: 'אני הוא שמביא את המגפה כדי להשיבכם אלי'.

ובאמת בפסוק: "ויקרא אל משה" מרמז שרק משה רבנו שומע את ה', ועלינו לשמוע בקול ת"ח צדיקים, כי רק דרכם נוכל לשמע את קריאת ה' אלינו ולהבין מה ה' דורש מעמנו בקריאתו אלינו דרך הקורונה.

כמו שמצינו בדברי תנ"ל (מסכת כלה פ"ח), שבכל יום הקב"ה קורא לנו על ידי הבת קול ואומר: 'אוי להם לבגרות מעלבונה של תורה, והבריות לא שומעים אותה. ולקאורה אם לא שמעים אתה, לשם מה היא זועקת? אלא, שמי שעוסק בתורה לשמה זוכה ושומע את הבת קול הזאת. לכן עלינו לשמע את דברי הצדיקים ששומעים את קול כרוזו של ה' המסתתר בקורונה.

והנה המילה "ויקרא" שעמה מתחיל החמש שלנו נכתבת בפסר תורה עם אות אל"ף קטנה, ופרשו רבותינו, שסבת הדבר הוא מפני ענותנותו של משה (ע' בעה"ט). וקשה, שלפי זה לכאורה ראוי היה שהשם "משה" יקרא באותיות קטנות, ולא הא' של "ויקרא"?

אלא שזה מלמדנו, שכשאדם משפיל את עצמו גם הקב"ה משפיל כביכול את עצמו כנגדו להבין לכל משאלות לבו ולמלאות את כל מחסורו, וה' מקים בו "ויקרא" - שקורא לו בעונה גדולה. ובימים הללו הקב"ה 'קורא' לנו דרך ה'קורונה'.

יהיב קטלנותא לקטלניא

ואמנם הסינים הרשעים היו השליחים להביא

משנת האמונה והבטחון בימות הקורונה

התורה מלמדת אותנו מתי עלינו לסמוך על אמונה, ומתי עלינו להזהר במשנה והיריות וליקום ונגמרתם מאד לנפשתיכם", וכן לקים "וחי בהם" ולא שימות בהם" (ויקא פה). וזהו התפקיד של גדולי ישראל ללמדנו באיזו מדה לנקט בכל מצב ומצב.

והנה במסכתות נויקין יש שלשה בבות: בבא קמא מצינא ובתרא. 'בבא' בארמית פרושו שער, כי שלשת הבבות הם השערים שבנסכים דרכם לעבודת ה', כי הם מלמדים אותנו את

מדת הזהירות, להזהר מלהזיק ומלהנוק. ומדת הזהירות היא המדה הראשונה בסלם העבודת ה' ששנה ר' פנחס בן יאיר (ע"ז ב).

ואמנם, אדם שיש לו רק את הבבות הללו בלי יראת שמים, עליו אמרו תנ"ל (שבת לא): 'אוי לזמי שאין לו דירה ויש לו שער לדירה', אלא שבתקלה צריך לעסק בלמוד מסכתות ה'שער' - מסכתות זויעקין, ואחר כך ללמוד את מסכתות ה'דירה' - המסכתות של עבודת ה' העוסקות בתורה הקרבנות ובניית בית המקדש.

השנה ליל הסדר בבתי ישראל יהיה באופן לא רגיל אלא הפוך ו'חתוך' מבני המשפחה... ללא ילדים וללא שנים כבוד הורים, כי עד היום חטאנו ולא כפדננו לשם שמים ולא שמענו בקולם. ואפשר לדמות זאת למצות סכה בעת ירידת גשם, שאמרו חז"ל טעה דומה לאדון ששופך את הכוס שמיש לו עבדה, וכמו לעת'ל שיצאי ה' חמה מנרת קרה והגוים יבעטו, בשונה מ'שארל' הנה בחז"ל נפר טה' הופך את המדינות, מרביי העברות שיש שם, כמו בסדום, אך בארץ קדש - 'היא מצערי' ויעיני ה' אלונינו בה' וגם מקומות של ממלכת ה' פוסק לעורנו.

מתיקות הגויסים

לשפוך דמים בשביל להרויח דמים!?

להלן אחד מעשרות הספרים שנסלחו לאחרונה למערכת, מעשה הנוגע למצב השורר בעולם (והסליחה עם כל אתם אלו פרסמנו את מכתביהם, ואנו תקוה בלי נדר לפרסם כל ספור שאישר על ידי צות אנשי החינוך והרבנים)

בכל שנה בערב פסח אני מחזר אחר חלוקת 'מקחא דפסחא' בעמל ויגע, רב, ואני רואה מקר ותצאות של ורחים גדולים. השנה, שנגיף הקורונה שבש מערכות ותכניות רבות בעולם, גם חלוקות ה'מקחא דפסחא' שבשו כידוע, אבל אני נאבקתי בכל מחיר להשיג מכל חלוקה שרק אוכל לקבל ממנה.

מאחד הארגונים שאשר לי לקבל תמיכה, הזכרתי שלאור המצב אין להביא עמי שום אדם נוסף. אמנם אני מודה ומתודה שבלאו הכי אני לא מפרגן לאף אחד לדעת על ארגונים שנותנים סיוע (אפילו כאשר הארגונים מסכימים לכך), אלא אני שומר אותם רק לעצמי, אבל אני מביא אתי לכל מקום גם את אחי ברוב שלי. גם הפעם לא נמנעתי מלקחת אותו עמי על אף האזהרות.

כשאנו למקום החלוקה, גליתי שהרבה אנשים עומדים בתור בצפיפות ואינם נוהרים לשמור מרחק בין אחד לחברו, על אף הוראתם של גדולי ישראל לצאת להוראות אלו משום ו'נגמרתם מאד לנפשתיכם'. מיד אמר לי אחי, שרצונו להתרחק מהמקום ושהוא מעדיף לא לקבל את הסיוע הכספי, ונמק את עצמו שהחיים חשובים יותר מהכסף. אך אני שכנעתי אותו להדחף בין האנשים כדי לקבל את הכסף.

המשך המעשה בעמוד ד'

הסגר שלפני הגאולה...

ובמסכת בבא קמא (ו: א) אָמְרוּ חז"ל: 'כִּינּוּן שְׁנֵתָנָה רְשׁוֹת לְמִשְׁחִית לְהַשְׁחִית אֵינּוּ מִבְּחִין בֵּין צַדִּיק לְרָשָׁע, וְלֹא עוֹד אֵלָּא שְׁמִתְחִיל כְּנֶס רִגְלֵיךָ, שְׁנָאָמְרוּ "וְאַתֶּם לֹא תִצְאוּ אִישׁ מִפֶּתַח בֵּיתוֹ עַד בִּקְרָא". וְכֹמוּ שְׁקוּדִים יִצְיֵאת מִצְרַיִם עִם יִשְׂרָאֵל הָיוּ צְרִיכִים לְהִסְגֵּר בְּבֵתֵי, כִּף בְּיָמִים אֵלּוּ שְׁקוּדִים הִגְאוּלָּה הָאֶרְוֹנָה, אֲנִי צְרִיכִים לְהִסְגֵּר בְּתוֹךְ הַבֵּתִים. וְלֹאֲחֵר מִכֵּן הִגְמָרָא מְלַמֶּדֶת שְׁלֵא רַק בְּלִילָה צְרִיךְ לְהִסְגֵּר בְּבֵתִים - כְּמוֹ בְּלִילָה שְׁהִיהָ קִנְדָּה יִצְיֵאת מִצְרַיִם - אֵלָּא גַם בַּיּוֹם צְרִיךְ לְהִיטֵר סְגוּר בְּבֵתֵי, כְּמוֹ שְׁכָתוּב: "לֵךְ עִמִּי בֹא בְּחֻרְיָךְ וְסִגְר דְּלִילָךְ בְּעֶרְךָ".

וּמוֹסִיפָה הִגְמָרָא לְהוֹכִיחַ, שְׁגַם אִם יֵשׁ לְאָדָם אֵימָה כְּשִׁישֵׁב בְּתוֹךְ בֵּיתוֹ - גַּם אִזְּלוּ לְהִשְׁאָר בְּבֵיתוֹ, שְׁהָרִי כְּתוּב: "מִחוּץ תִּשְׁכַּל

חֶרֶב וּמִחֻרְרִים אֵימָה". וְהַעֲנִין הַזֶּה שִׁיךְ לְיָמִינוּ שְׂרַבִּים מִחֻרְרִים מֵאֵד בְּשִׁבְתֶּם בְּתוֹךְ בֵּיתֶם, כִּי בְּתוֹךְ לִבֶּם הֵם יוֹדְעִים אֵת חֲסוֹנוֹתֵיהֶם שֶׁהֵם לֹא קְשׁוּרִים בְּאֲדָמַת ה', וְהֵם רוֹאִים בְּחוֹשׁ שְׁבִתוֹךְ הַבַּיִת אִין לְהֵם שׁוּם חֲשֶׁק לְהִתְפַּלֵּל אוֹ לְלַמֵּד תּוֹרָה, וּבִמְקוֹם זֶה הֵם בָּאִים לְקַטְטוֹת עִם בְּנֵי הַבַּיִת וְכֹדוּמָה, וְלִכֵּן הֵם סוֹבְרִים שְׁעֵדִיף לְהֵם לְצֵאת הַחוּצָה, שְׁכִשְׁהֵם שֵׁם בְּסִבִּיבַת אֲנָשִׁים שְׂרוֹאִים אוֹתָם - יֵשׁ לְהֵם חֲשֶׁק לְהִתְפַּלֵּל וְלְלַמֵּד תּוֹרָה.

וְעַל אָדָם כּוֹה אָמְרוּ חז"ל, שְׂאָף עַל פִּי שִׁישׁ לוֹ אֵימָה כְּשֶׁהוּא שׁוֹהָה בְּבֵיתוֹ מִמְצַבּוֹ הַרוּחָנִי, גַּם לוֹ עֵדִיף לְהִשְׁאָר בְּבֵיתוֹ, כִּי בְּחוּץ יוֹתֵר חָמוּר - שְׁשֵׁם הַחֶרֶב הַרוּחָנִית.

יש מאמין ונענש?!

וְעַיִן בְּפִלְאֵי יוֹעֵץ עֶרְךָ 'דְּבַר', שְׁהִבֵּיא אֶת דְּבַרְיָ הַזֶּה"ק שְׁפָרַשׁ אֶת הַפְּסוּקִי: "עֲרוּם רָאֵה

רְעָה וְנִסְתֵּר וּפְתִיִים עֲבָרוּ וְנִעְנְשׁוּ", שְׁהָאָדָם שְׁעוֹבֵר בְּרְשׁוֹת הַרְבִּים בְּזִמְן הַדְּבַר, זֹו עֲצֻמוֹ סְבָה שְׁגוּרָמַת לוֹ לְהַעֲנֹשׁ. וְהַשְׁטָן מִטַּעַם אֵת הָאָדָם - שְׂבִימִים כְּתַקְנָם הוּא לוֹמֵד לְהוֹבִיט לְנִזְקִינּוֹ, וּבְזִמְן שְׂבָא דְבַר לְעוֹלָם שְׁבוּ צְרִיךְ "לְקַיֵּם אֶת הַלְמוּד" וְלִהְיֶהר בְּיוֹתֵר מִנְזֻקִין, אִזְּוִי אֵינּוּ נִזְהָר כְּרֹאִי וְטוֹעֵן וּמְכַרְזִי שְׁהוּא סוֹמֵךְ עַל אֲמוּנָה וּבִטְחוֹן. אֲבָל זֹוהִי עֲצַת הַיֵּצֵר הָרַע, שְׂבִימִים כְּתַקְנָן הוּא מְרַעִיב אֶת הָאָדָם מְאֻמָּנָה וּבִטְחוֹן וּמְרַחֵק אוֹתוֹ מִלְעַסְק גַּם בְּמִסְכָּתוֹת שְׁלַ עֲבוּדַת ה', וּבְזִמְנֵי דְבַר הוּא מִשְׁבִּיעוֹ וְאוֹמֵר לוֹ לְסַמֵּךְ עַל אֲמוּנָה וּבִטְחוֹן.

וּמְצִינּוֹ הֵיאֵךְ יִרְמִיָה הַנְּבִיא הַזֶּהִיר בְּפַחַד גְּדוֹל מִפְּנֵי הַפְּרָעוֹנוֹת, וּנְבִיאֵי הַשְּׁקָר הָיוּ מִנְחָמִים וּמְחַזְקִים אֶת לֵב הָעָם שִׂאֲמִינוּ וְיִבְטְחוּ בְּה' שִׁיעוֹר לְהֵם, אֲבָל יִרְמִיָה אָמַר: עֵתָה זֶה לֹא הוֹמֵן לְאֲמוּנָה וּבִטְחוֹן, אֵלָּא צְרִיךְ לְדַעַת שְׁמִרְחַפַּת גְּזֵרָה קֶשֶׁה בְּעוֹלָם.

'הכל בידי שמים' או 'ונשמרתם!'

'רוח' של נגיף רע'...

לִכֵּן יֵשׁ לְהִתְחַזֵּק בְּיָמִים אֵלּוּ בְּיוֹתֵר בְּקִיּוּם מִצְוֹת נְטִילַת יָדַיִם בְּהַדּוּר רַב, שְׁהִיא מוֹכִירָה לָנוּ אֶת מִצְוֹת קְדוּשׁ יָדַיִם וְרִגְלַיִם בְּבֵית הַמִּקְדָּשׁ, שְׁטַעֲמָה מִשׁוּם שְׁהִידִים מִטְמָאוֹת, כִּי בְּיָדַיִם יֵשׁ רוּחוֹת וּנְגִיפִים רְעִים שִׁיבּוֹלִים לְסַכֵּן חַיִּים, וּבְיָמִים הַלָּלוּ כֻּלָּם רוֹאִים אֶת הַרוּחוֹת הַרְעוֹת שְׁהוּא הַנְּגִיף הַקָּשָׁה. וְהַגְּמָרָא בְּרִישׁ בְּבָא קָמָא אוֹמְרַת: 'אָדָם אֵית לִיה מוֹלָא', כְּלוֹמֵר שְׁלֵאָדָם יֵשׁ שְׁכָל שְׁעֵמוֹ הוּא יוֹדֵעַ לְשַׁמּוֹר עֲצֻמוֹ מִסְכָּנוֹת, וְאִם הוּא נִזְהָר הוּא מְצִיל אֶת עֲצֻמוֹ עַל יְדֵי זֶה מְמוֹן.

לִכֵּן עֲלִינוּ לְקַטֵּי בְּיָמִים אֵלּוּ בְּמִשְׁנֵה הַזִּירוּת עַל מְנַת לְהַצִּיל אֶת עֲצֻמָּנוּ מִנְּגִיף הַקּוֹרוֹנָה הַזֶּה, וְהַנְּזָהֵר בְּזֶה מוֹכִיחַ בְּכָךְ שְׁהוּא מְעִרֵךְ אֶת מִתְנַת הַחַיִּים שְׁנֵתָנָה לוֹ ה', וְיָמִי שְׂאִינוּ נִזְהָר מוֹכִיחַ בְּזֶה שְׂאִינוּ מְעִרֵךְ אֶת הַחַיִּים שְׁנוֹתָן לוֹ ה', וְהַקְּב"ה מְקַפֵּיד עַל כֵּךְ מֵאֵד, וְיֵשׁ לְפָרַשׁ שְׁזוֹ עֲצֻמוֹ סִבַּת מִגַּפַּת הַקּוֹרוֹנָה שְׂבָאָה לְעוֹלָם.

מתנות שגרוי חרבות

מְשַׁל לְמִלְךְ שְׂאֵסָף אֶת אֲנָשָׁיו וְהַעֲנִין לְכָל אַחַד מֵהֶם מִתְנֹנֹת יְקָרִי עֶרְךָ גְּדוֹלוֹת מֵאֵד, אֲבָנִים טוֹבוֹת וּמְרַגְלִיּוֹת, וְהֵב וְכֶסֶף וְתַכְשֵׁיטִים לְרַב, אֵלָּא שְׁהַבְּחִין שְׂאָף אַחַד מֵהֶם לֹא מִבִּיט לְעִבְרוֹ וְלֹא רוֹאֵה לְנִכּוֹן לְיוֹמֵר מִילַת תּוֹרָה לְמַלְכָּה, נִכְרָ הָיָה לְמַלְךְ מִכֵּן שְׂאִינָם מְעִרְכִים כְּלָל אֶת

הַמִּתְנֹנֹת הַגְּדוֹלוֹת שְׁהוּא נוֹתֵן לְהֵם וְחָרָה אַפּוֹ עַל כֵּךְ מֵאֵד. הַמְּלִיךְ הוֹצִיא עֲלֵיהֶם אֶת קַצְפוֹ וְכַעֲסוֹ הַגְּדוֹל, וְהַשְּׁלִיךְ עֲלֵיהֶם חֲרָבוֹת שִׁישׁ בְּהֵם כְּדִי לְהַמִּית, חֲלָקָם מֵתוֹ, חֲלָקָם נִפְצְעוּ וְחֲלָקָם נִבְהָלוּ וְנִרְעָדוּ.

הַנִּמְשָׁל: הַקְּב"ה נוֹתֵן לָנוּ מִתְנֹנֹת רַבּוֹת וְהַגְּדוֹלָה שְׂבָנָם הִיא מִתְנַת הַחַיִּים, וְאֲנִי לֹא הַכְּרֵנוּ לוֹ טוֹבָה עַל כֵּךְ, וְאִף הוּא מִבְּחִין בְּכָךְ שְׂאִינָנוּ רוֹאִים אֶת הַחַיִּים כְּמִתְנָה גְּדוֹלָה וְכַמְטוֹמֵן שְׂאִין עֶרְךָ לְעֶרְכּוֹ, שְׁהָרִי אָנוּ מִתְלוֹנְנִים עַל זִוְטוֹת שְׁנִדְמוֹת לָנוּ כְּחִסְרוֹת לָנוּ. לִכֵּן כִּיּוֹם הוּא הַשְּׁלִיךְ לְעוֹלָם אֶת חֲרָבוֹ - נְגִיף הַקּוֹרוֹנָה - שְׂמִבְּחֵי אֶת כֻּלָּם וְהוֹפֵךְ לְהֵם אֶת לֵיל הַסֶּדֶר הַקָּרֵב וְכָא, וּמִבִּיא מֵאוֹת אֲלִפֵי בְּנֵי אָדָם לְחַלֵּי עַד שְׁעָרֵי מוֹת וְהוֹרֵג בְּפַעַל רְבּוּבוֹת אֲנָשִׁים. וְזוֹאת בְּכַדִּי שְׁנַעֲיֵם לְמַצֵּב הַנוֹכְחִי - שְׁכֻלָּם מְשׁוּחָחִים כֹּל הַיּוֹם מִפַּחַד עַל תִּיִיָּהֶם וּמִהַצְפִּיָּה לְמִצְאוֹ מוֹפָא וּמוֹזוֹר לְנִגְיָף הַזֶּה, שְׂדַבְּרִים אֵלּוּ בְּעֲצָמָם גּוֹרְמִים הַעֲרָכָה לְמִתְנַת הַחַיִּים שְׁהִיא כֹּל סִבַּת הַתְּחַדְּשׁוֹת הַנְּגִיף בְּעוֹלָם.

וּבְקִאֲמַת הַזִּירוּת מִסְכָּנַת הַנְּגִיף אֵינָה פַּחַד מִהַנְּגִיף עֲצֻמוֹ, אֵלָּא הוּא פַּחַד מֵהַשֵּׁם וְתִבְרָךְ הַנִּבְאָמֵן לְהַעֲנִישׁ רְשָׁעִים. וְהָאָדָם צְרִיךְ לִירֵא מֵאֵד בְּזִמְנִים שֶׁל מִגַּפָּה, כִּי פַעַת הַקְּב"ה מְסוֹתוֹב עִם מְקַל וּמִכָּה אֶת הַחוּטָאִים, וְאֲפִילוֹ אֶת הַצְּדִיקִים שְׂאִינָם נִזְהָרִים.

תפלה במנין עם הקורונה?

וְכֵן לְמַדּוֹ זֹאת מְעַדַת קִרַח שְׁנָאָמְרוּ בַּה': הַבְּדוּלוּ מִתּוֹךְ הַעֲדָה הַזֹּאת".

כְּלוֹמֵר שְׁחז"ל לְמַדּוֹ, שְׂאִם אֲצַל הַמְּרַגְלִים וְאֲצַל קִרַח הִיוּ 'עוֹדָה' שְׂדַבְּרוּ דְבַרֵי כְּפִיּוֹת טוֹבָה כְּלַפֵּי ה' שְׁנֵתָנָה לְהֵם אֶת מִתְנַת אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל, וְחִלְקוֹ עַל מִשְׁהָ רַבְּנוּ, עֲלִינוּ לְעֲשׂוֹת

אֵלָּא גַם בְּעִינֵי חֲבָרוֹ וּבְתוֹךְ בֵּיתוֹ עַל יְדֵי כָל מַעֲשֵׂה טוֹב שְׁעוֹשָׂה.

וְחז"ל לְמַדּוֹ (מְגִלָּה כג) שְׁתַּפְּלָה בְּמִנְיָן הִיא קְבוּצוֹת עֲשָׂרָה אֲנָשִׁים מִמָּה שְׁכָתוּב בְּמְרַגְלִים: "עַד מֵתִי לְעַדָּה הַרְעָה הַזֹּאת", וְהַעֲדָה הַזֹּאת הִיוּ עֲשָׂרָה מְרַגְלִים [שְׁשֵׁן] הַיּוֹשֵׁעַ וְכָלֵב נִבְדְּלוּ מֵהֶם].

הַרְמַב"ם מִתְחִיל אֶת הַלְכוּתוֹ בְּהַלְכוֹת קִירוּשׁ ה' וּמְדוּעָ? אֲפִשֵׁר לְפָרַשׁ בְּפִשְׁטוֹת, שְׁתַּכְלִיתוּ שֶׁל הַיְהוּדִים הִיא לְמוֹת עַל קְדוּשׁ ה'. אֲבָל צְרִיךְ לְהַבִּיר שְׁכּוֹשֵׁה ה' הוּא לֹאֹ וְרֹאֵם בְּפִשְׁטוֹת הָאָדָם, אֵלָּא גַם כֻּלָּ מַעֲשֵׂה טוֹב מְקַדְּשֵׁי אֶת שְׁמוֹ שֶׁ ה', וְזֶה תַּכְלִיתוֹ שֶׁל הַיְהוּדִי לְקַדֵּשׁ אֶת שְׁמוֹ יְתַבְרָךְ, וְלֹא רַק בְּעִינֵי הַגּוֹיִם אוֹ בְּפָנֵי רַבִּים,

מתיקות שיחי

תפילות

רבונו של עולם, ימי גאלת הפסח מממששים ובאים, וכעת אנו עדין בגלות, ומיצרי הגלות התגברו והשתרגו על צנארינו, וכל יום קללתו מרבה משל חברו. ומתקנים בנו "וזהו קד ערות דבר" - המחלוקות והשנאה - "ושב מאחריך", ומתקנים בנו 'פני הדוד כפני הכלבי' - צטופים במסכות כי הסתרת פניך ממנו. אָנָּה ה', חמל עלינו כי "כששל כח הסבל", ראה נא בענינו ויפא לכל חולי עמך שנתלו בגיף ה'קורונה' הנורא (ובקור לפיכא).

אָנָּה אָבִינוּ מְכַלְכְּלֵנוּ, אֵל תְּשַׁטְנוּ "כִּי לֹא יִשַׁשׁ ה' עִמּוֹ וְנִחַלְתּוּ לֹא יַעֲזֹב", וְחֹתֵם אֲבוֹת תִּגְן עֲלֵינוּ שֶׁתְּכַלְכְּלֵנוּ וְתִמְצָא מִזּוֹר וּמִרְפָּא לְכָל הַמַּחְלוֹת שֶׁלֹּא יָבֹאוּ לְעוֹלָם, וּבִפְרָט לְמַחֲלַת ה'קורונה' שֶׁהִתְחַשְׁשָׁה. וּמִכָּאן וְאֵילֶךְ תִּשְׁפִּית וְתִבְשַׁל מִן הָעוֹלָם אֶת שְׂאוֹר מִחֻמַּצַּת הַגִּיּוֹף הַזֶּה הַמִּתְרַבֵּה וּמִתְפַשֵּׁט כְּשְׂאוֹר בְּעֶסֶה, בִּפְנֵי שִׁיבִירֵי וְיָדְעוּ כָּל בָּאֵי עוֹלָם שֶׁאֵתָּה לְבָדָּה הַצִּלְתָּ אֶת הָעוֹלָם מִהַמְּגַפָּה הַזֹּאת, וְהִיא ה' לְמַלְאָךְ עַל כָּל הָאָרֶץ". אָמֵן.

בחלקו לאהב את ה', את הנריות ואת הצדקות, להתרחק מן הכבוד, ולא יגיס לבו בתלמודו, נושא בעל עם חברו - לעזור בבית ובגדול הילדים, לדון את חברו לכף זכות, ללמד על מנת ללמד ועל מנת לעשות (אבות פ"ו א').

וכן עלינו לבדוק גימים אלו האם תורתנו היתה תורה לשמה, שהסימן לכך הוא אם יש בנו את המדות שאמר רבי מאיר שהלומד תורה לשמה זוכה בהם (שם א').

(ירושלמי נדרים ל:), "וְאֶהְבֶּתָּ לְרַעַךְ כְּמוֹדִי", זה כלל גדול בתורה.

וכשהיתה מגפה בימי דוד מלכנו, הוא למד לעם את הפסוק "מה ה' אלקיך שאל מעמך", ודרש להם: אל תקרי "מה" אלא 'מאה'. וצריך לדעת שהפרוש בזה אינו רק לברך מאה ברכות וכמצות אנשים מלמדה, אלא ענין המאה ברכות הוא להרבות במשך כל היום בדברי ברכות, שיר ושבח, הלל והודאה לה' על חסדיו שעלינו.

כסף נטול תועלת

ולמשל, אדם שאסף הרבה כסף וזהב ואינו רוצה לישא אשה ולהביא בנים, הרי שאינו אלא טפש, כי אין לו תועלת מכספו וזהב מאחר ואין לו את מי לפרנס בזה. כך התורה נמשלת לזהב וכסף כמו שכתוב: "אם תבקשנה כסף וכמטמונים תחפשנה", וה' סוגר לנו את הדתי כנסיות והדתי מדרשות כדי לעורר אותנו להפיק תועלת מכל התורה שאספנו, ולבוא ממנה לאהבת ה' ולאהבת הבריות ולעון טובה עליהם.

ובימים הללו כל אחד צריך לעשות חשבון נפש מה קנה מכל הלמוד שלמד כדי להפיק תועלת מכספה ומזהבה של תורה, וכעת הוא "לא עת האסף המקנה" - אינו הזמן להתאסף ולקנות תורה - אלא עתה הוא הזמן בעקר לרכש את המ"ח מדות שבהם התורה 'נקנית'.

ונזכר כאן את חלק מהם: יראת ה', ענוה, טהרה, ארף אפים - להיות סבלן בעקר כלפי בני הבית, לב טוב, אמונת חכמים, לשמח

כתקון לזה בכל יום מגין של עשרה שידברו מחסדי ה' בתפלה, ושיאמינו בדברי משה וצדיקי ישראל.

דברי בעל מגפת הקורונה?

אבל בימים הללו הקב"ה 'בעל מגפת הקורונה' סלק אותנו מהבתי כנסיות, כמו שמצינו במצות הסכה שאמרו חז"ל, שאם ירדו גשמים ואדם נשאר בסכה הוא נקרא הדיוט, כי ירית הגשם בחג בסכות הוא דומה לעבד שרבו שפך בפניו קיתון מים, וזה מוכיח שרצון ה' שנאנס הביתה כנופיים, ואסור להשאר בכל זאת בעזות פנים בסכה.

כך בימים הללו הקב"ה רוצה ששאר בתוך הבית ושם נקים "ושננתם לבניך... בשבתך בביתך", ושללא נתפלל בבית כנסת אלא בתוך הבית, ומדוע? כי הקב"ה רוצה שיעדת המתפללים דומים לעדת קרוח - שמהם נלמדה מצות מגין בעשרה, שלמדו זאת חז"ל מהמילים "מתוך העדה" - והקב"ה בודק את 'תוך תוכנו' שיש בתוך המתפללים שבמגין העשרה: קנאה, שגאה ותחרות שבין קהלות ישראל.

למה לסגור ישיבות?!

לכן קצת לדאבוננו ה' סוגר את בתי הכנסת, הישיבות והכוללים, ומה התועלת בכך?

כדי שנתבונן מה ה' דורש מעמנו בזה, ונכיר ששכחנו את תכלית התורה והתפלה, שהתורה גלתה לנו שתכלית הכל הוא יראת ה' ואהבתו כמו שכתוב: "מה ה' אלקיך שאל מעמך כי אם ליראה... ולא תהיה אתו", ואמר רבי עקיבה

המלך נותן מתנות או חרבות?!

המלך יושב עם אנשיו ומעניק להם מאוצרותיו, ולפעם הוא מצליח עליהם חרבות שמבהילים, פוצעים ואף הורגים בהם. מהחלון נראה 'ליל הסדר' הקפיד - שמגפת הקורונה גורמת השנה בביתם של רבים מישראל.

מהם המתנות שהעניק המלך לאנשיו, ומה המתנה הגדולה שבהם? מה גרם למלך להפך את דרכו מהענקת מתנות להבייל את אנשיו ולהרגם? ומה קשור מעשה זה לליל הסדר ההפוך שקדם השנה?

על זאת נעוד בתכן הגליון ובפרט במאמר: 'הכל בידי שמים' או 'ונשמרתם?!'

הנה כתוב "כי אלה שנים בעיניך כיום אתמול", כלומר שיום אחד אצל הקב"ה הוא כאלף שנים שלנו, והימים הללו שאנו שרוים בהם הם קצין ענין זה, שכל יום מהם דומה לכל החגים והמועדים של השנה גם יחד, ונבארים אחד לאחד:

מצד אחד, ימים אלו דומים לראש השנה שבו ה' הן את בני האדם מי יחיה ומי ימות, שכמו הן בכל יום ויום מימים אלו האדם עומד על המשקל לחיים או למות ה'.

וכן ימים אלו דומים ליום הכפורים שבהם בוכים ומתחרטים על המעשים הרעים ועושים תשובה. וימים אלו אף דומים לחג הסוכות שבהם נכר בחוש שה' מסוכך ומגן על עמו, ובפרט על תושבי ארץ הקדש יותר מכל העולם, ועל מתנה זו ראוי לכל אחד לעשות בכל יום בביתו שירה ורקודים קצין שמחת תורה.

מי הביא את הנקה לפסח?

ימים אלו הם גם כימי הנקבה, שבהם אנו רואים את הגנות והמאוס של הגוים כדגמת היונים, שהרי מגפת הקורונה התגלגלה על ידי אכילתם המשקצת והמתעבת של הסינים. וכן ימים אלו דומים לעשרה בטבת, שבהם מתקים מצור על ארצות, ערים ובתים. ועלינו לקיים בימים אלה מעין ש"ב שבש"ב על ידי שנקיים "ולתפת אתם את בניכם", שפרושו לשוחח עם בנינו על חסד הגשמים, הדגן תירוש והיצקה, הפרות והירקות שנתן לנו ה' בכל שנות הנחת והשבע, [שעל

חסד זה מדבר בתחלת פרשת 'והיה אם שמוע', ועליו מסב הצווי 'ולמתתם אתם את בניכם'. וימים אלו דומים גם לחג הפורים שהוא יום התגלות המלך ה', שמעשה מרדכי והמן מגלים שה' מולך בעולם והוא מוליד את כל הטבע, כך בימים אלו מתגלה לבריות שנגיף הקורונה שהתגלגל בדרך הטבע אינו אלא מאת ה'; ועוד, שבימים אלו אנו פושטים יד לקב"ה כביום הפורים שיצלנו מהנגיף ה'כ"ה נורא, וכל הפושט יד ונתנים לו'. ובימים הללו גם נהפכים ודונות לזכיות על ידי תשובה מאהבה [כמו שהיה בימי מרדכי]. על ידי שמודים לה' באהבה על שמצינו מהנגיף הזה, ומתוך כך עושים תשובה.

הפיקת תשעה באב לפסח

ואנו מקוים שה' יקם בנו מה שהתקים בפסח מצרים: "ופסח ה' על הפתח ולא יתן המשחית לבא אל בתים לנגף".

ובימים אלו רבים סופרים את ימי שהותם בבודד ומודים לה' על כל יום נוסף שה' מכלכלם, כימי ספירת העמר שבהם סופרים את החסד של כל יום נוסף בו ה' נותן לנו עמר ומאכלים. וכן בימים אלו אנו מקבלים דרך ה'קורונה' דעת ה' ודעת תורה ככחג השבעות.

ואנו סמוכים ובטוחים שלא יטוש ה' את עמו, והימים הללו שאנו מרגישים בהם כבימי בין המצרים, ורבים מתאבלים כביום תשעה באב

על מתייהם "ואין להם מנחם" [כי אסור להתקבל גם בנחום אצלם] - יתהפכו לאור גדול ולגאלה כגאלת ישראל ממצרים. וימים אלו הם כימי אלול ועשרת ימי תשובה שעליהם נאמר: "דרשו ה' בהקצאו קראה בהיותו קרוב".

והחסם מנצל ימים אלו לתשובה, לתקון המדות, ולגלות ולהשיב ללבנו וללב בנינו את כחו הגדול של ה' שבו רגע הוא יכול להשיב את כל העולם. והקורונה הוא מלשון "קרן ה'", שקרן פירושו כתר [כמו שכתוב "ירם קרן משיחו"]. כי המחלה הזאת מגלה את כתרנו של ה' שהוא מלך בעולם.

גאולה בין רגע

ומדה טובה מרבה ממדת פורענות' שבו רגע יכול ה' לגאלנו, וכדברי הנביא "ברגע קטן עזובתך וברחמים גדלים אקבצך", והדבר תלוי בנו, שאם נשמע את קול הפרוזה של הבורא ה'קורא' לנו ומעוררנו דרך ה'קורונה' - עוד היום נגאל, כמו שאמר דוד מלכנו: "היום אם בקלוי תשמעו".

וכן בשבתנו בבית יש לקבוע עתים שבהם נשב עם היקדים ונלמדם להכיר בטובות שה' עושה עמנו, וכן ללמדם 'להסמיד גאולה לתפלה' כמו שעשה חזקיה המלך, שפרשו 'הסמכת גאולה לתפלה' היא, כששמתבוננים בגאולה וביטוב שה' עושה, באים מפק להכנעה ולבטלות עצום לפני ה' תפלה, שההכנעה עצמה נקראת עצם התפלה.

המפתח ההלכה לזמן מורד

בעצמו צוה להכחיד את עמלק ו"הפה שאסר הוא הפה שהתיר", אלא, שפיון ששאל היה משעבד למדותיו הטובות, לא היה מסגל להרג את כל עמלק.

ולכן ה' פטר דוקא בדרך, ו"שאלו באחת ועלתה לו ודוד בשפתים ולא עלתה לו" (ויקרא כב). כי דוד היה "עבד ה'", ואף על פי שבבית המדרש היה רך בתולעת, במלחמות היה אכזרי וקשה פארז (מ"ק טו), כי שעבד את עצמו לפני ה' והשתמש בכל מדה לפי רצונו יתברך, גם אם היא מדה קשה.

אם כן, עלינו לצעד בדרך ה' הנפלאות של מאור עינינו דוד מלכנו, ולא להיות כפויים לטבעינו ולצאת מהבית, אלא להיות עבדי ה' ולהכנע לרצונו, ונעסק בתפלה ובלמוד בתוך הבית עד עם היקדים.

גדולי ישראל פסקו: בימים הללו עלינו להשאיר בבתים ולהמנע מלצאת גם לצורך תפלה ולמוה. והנה שאלו המלך נקרא בחי ה' משום שהיו לו מדות מבחרות וטובות, אבל לא היה 'עבד ה' לנהג גם במדות קשות כאשר זהו רצון ה', ולכן כאשר צונו ה' על ידי שמואל הנביא להכחיד את כל עמלק באכזריות, לא מלא את צויו ה', כי הוא היה מבחר ביותר במדת הרחמנות - שבה הצטינו ישראל, שסימנם: בינשים, הרמנים וגומלי חסדים - ולא היה מסגל להתאכזר על עמלק, אף על פי שזהו רצון ה'.

ולכן נאמר בשאלו: "וברב נחלה", ודרשו חז"ל שדרש קל וחמר מעגלה ערופה שלא להרג את כל עמלק, וכל אדם מבין שאין לדרש שום קל וחמר כזה מעגלה ערופה, שהרי אמנם היא נכתבה בתורה בסוף פרשת שופטים, אך מיד בפרשה שאחריה, פרשת 'כי תצא', הקב"ה

מאמר השבוע - יש תועלת ברובי קמון השפנת?

לכן עלינו לנצל את הימים הקלו לחשוב נפש ונתקן את טעיותינו שהביאו את המצב הזה. ומנו שנתבונן בדרך שהקב"ה גרם במגפת הקורונה שכל אחד פוחד ומחיר מלחמית להכריז, שיש בזה לעוררנו על כך שחינו כרובים החברנו רק בחיצוניות, ואלו בלבנו נפרדנו זה מזה והפגנו בין האחד לשני, שאת האחד הערכנו ורשנו וזלזלנו והמוז.

בתפוח שטונה עשה מברכים בתחלה העתה ורק אחד בר על הרפואה, המוז והתפוחה, כי אם אין דעת איו תועלת בתקלים וברפואתם, ובמזון ובפרנסה שה' נותן או מחסיר היקיה. שעקר התועלת בזה הוא, ששאנו מתבוננים ועוסקים ורובים דעת להבין מה ה' דורש מעמנו בכל מארעות הקלים והפרנסה והמוז.

המשך מתיקות הניסים

אכן אחי השתכנע. נכנסו וקבלנו כל אחד מאתים דולה והנה כשיצאנו, אדם אחד עמד בחוץ ואמר לנו ולשאר האנשים שדנהפס: "דעו לכם שעמד ביניכם אדם חלה קורונה - שעבר על ההוראות ונאץ מביתו כדי לקבל את הקמחא דפסחא", לכן עליכם להכנס לבדוד כדי שלא להדביק אחרים.

אחי נבהל מזה, ואני לעמתי הגבתי בזלזול ואמרתי לו, "תפסיק לפחד ולדמיון" אחי נשאר בעמדתו וסבר שעליו להפרד ממני, ועל כן הוא חזר משם לביתו ברכות. כעבור שבוע הגיעה לי בשורה קשה פרעם ביום בהיה התגלה שאחי נדבק בקורונה באופן קשה מאד. הצטערתי מזה מאד והתפללתי שייתרפא, אך עברו להם כמה ימים ומצבו גרע יותר, וכעת הוא מטל בסכנת חיים.

השבוע התקשרתי לשוחח עם תלמידי חכם גדול וצדיק כדי לבקש ממנו להתפלל עבור אחי שהוא אב לחמשה ילדים, אך קששמע את פרטי הספור הוא הוכיח אותי ואמר לי: "מסתבר שבשכיל להרוים דמים נהפכת לשופר דמים!". השיחה עמו הותירה את לבי כאוב ושבוב, והחלטתי לפרסם את הספור כדי ללמד לקח ולמנע נזקים דומים, ואולי ידאה ה' ויחוס וירפא את אחי בתוך שאל חולי ישראל.

תושב מארקע

ספר: safetyahalom@gmail.com